

Potrzeby i zdrowie Seniorów podczas pandemii COVID-19

IV edycja badania - Styczeń 2022



Badanie przeprowadzone przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej na zlecenie Adamed dla Seniora



Badanie przeprowadzono w formie ankiet internetowych z pytaniami jednokrotnego wyboru oraz z pytaniami otwartymi wysłanych do ponad tysiąca organizacji senioralnych oraz ankiet umieszczonych w Internecie. Badanie miało na celu poznanie opinii osób starszych na temat dostępu do opieki zdrowotnej oraz ich potrzeb w różnych dziedzinach życia. Badanie zostało przeprowadzone **w grudniu 2021** roku. Przekrój grupy ankietowanych nie jest reprezentatywny dla mieszkańców Polski we wskazanej grupie wiekowej z uwagi m.in. na internetowy charakter badania. Badanie ilościowe zostało wzbogacone wywiadami jakościowymi przeprowadzonymi przez telefon z osobami po 60-tym. r.ż.

Ankietowani według miejsca zamieszkania:

- Wieś – 19,2%
- Miasto od 15 do 50 tys. mieszkańców – 28,7%
- Miasto od 50 do 100 tys. mieszkańców – 11,2%
- Miasto od 100 do 500 tys. mieszkańców – 12%
- Miasto powyżej 500 tys. – 28,8%

Liczba ankietowanych:

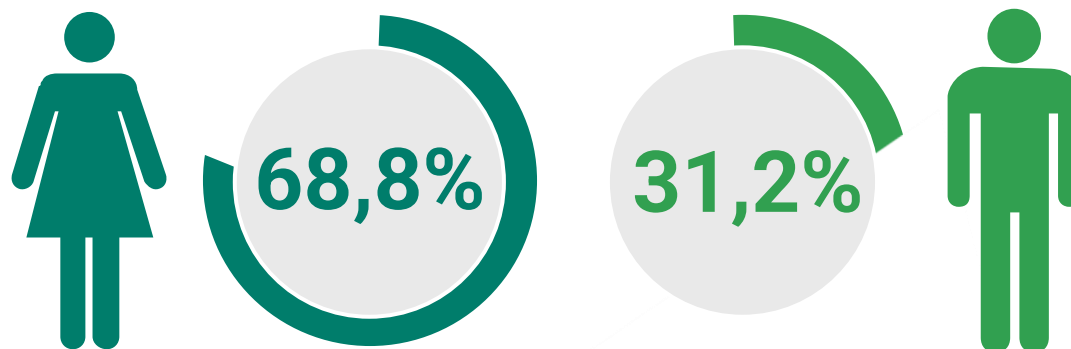
1 009 osób po 60-tym r.ż.

W ankiecie wyróżniono 7 grup wiekowych:

- 60-65 lat 28,1%
- 66-70 lat 34,3%
- 71-75 lat 25,9%
- 76-80 lat 7%
- 81-85 lat 3,2%
- 85 lat i więcej 1,5%

Ankietowani według płci:

- Kobiety 68,8%
- Mężczyźni 31,2%



PODSUMOWANIE BADANIA



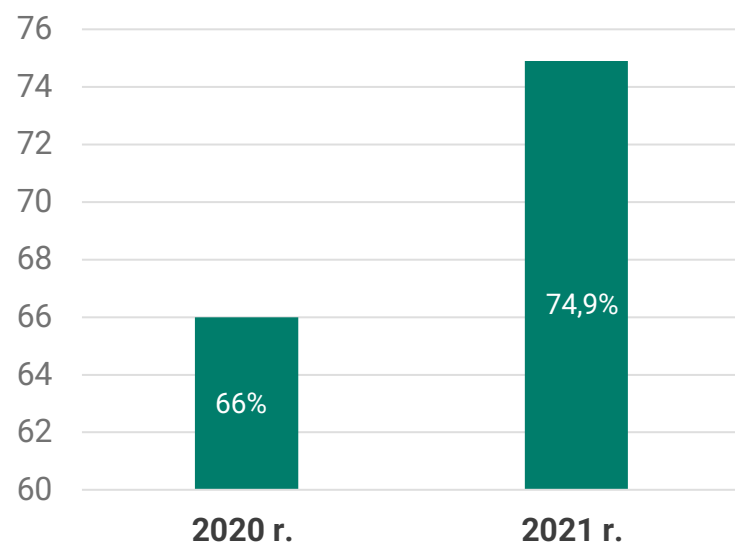
Najważniejsze wnioski z badania cz.1/2

- **2/3 polskich Seniorów ma problem z dostępem do opieki medycznej (szczególnie do lekarzy specjalistów)**
- **Blisko 1/3 ankietowanych przerwała dotychczasowe leczenie z powodu pandemii COVID-19**
- **Ponad 56 % Seniorów wskazuje dostęp do lekarza specjalisty jako największą potrzebę medyczną**

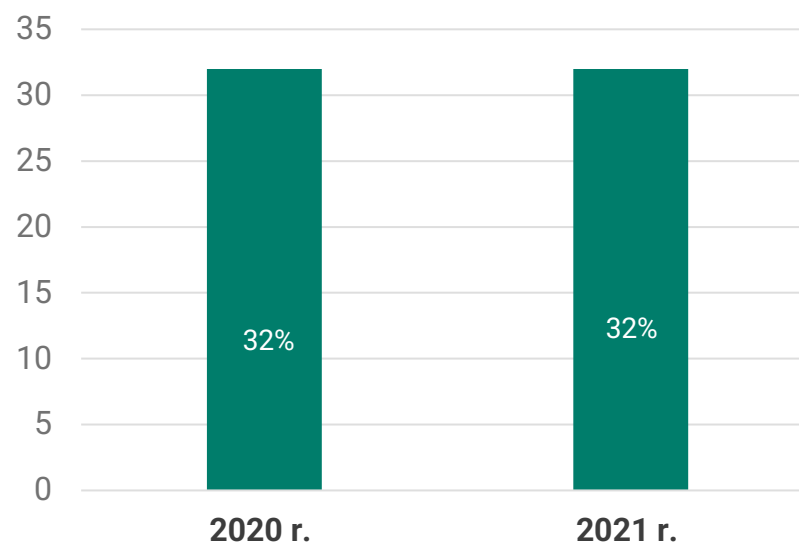
Najważniejsze wnioski z badania cz.2/2

- **Blisko połowa ankietowanych Seniorów odczuwa osamotnienie podczas pandemii**
- **30% osób starszych nie może liczyć na pomoc otoczenia i jest zdanych tylko na siebie**
- **70% osób starszych twierdzi, że pandemia ma wpływ na ich kondycję psychiczną i fizyczną**

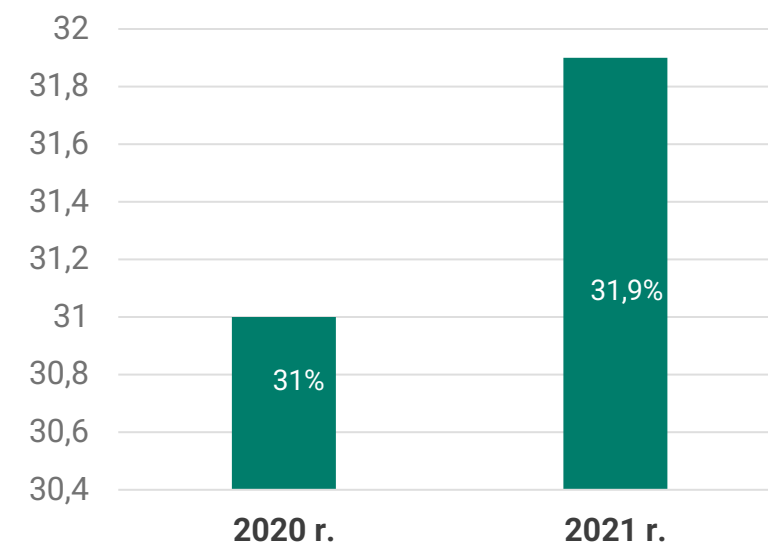
Porównanie wyników obecnego badania z wynikami z poprzednich edycji badania tj. z III Q 2020 roku oraz I Q 2021 roku:



Problem z dostępem do opieki medycznej



Do jakiego lekarza najtrudniej się umówić? – lekarz rodzinny



Przerwanie leczenia z powodu pandemii

Porównanie wyników obecnego badania z wynikami z poprzednich edycji badania tj. z III Q 2020 roku oraz I Q 2021 roku:

Problem z dostępem do opieki medycznej

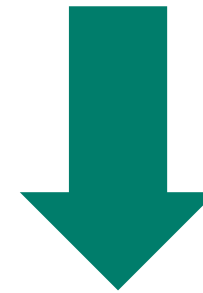
2020 r. – 66% Seniorów

2021 r. – 74,9 % Seniorów

Do jakiego lekarza najtrudniej się umówić?

2020 r. – 32 % Seniorów wskazało lekarza rodzinnego

2021 r. – tylu samo, czyli 32% Seniorów również wskazało lekarza rodzinnego



Przerwanie leczenia z powodu pandemii

2020 r. – 31 % Seniorów przerwało leczenie

2021 r. – 31,9 % Seniorów przerwało leczenie

Komentarz Przewodniczącej Zarządu Głównego Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów

„Badanie „Potrzeby i zdrowie seniorów podczas pandemii COVID-19”, zrealizowane przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej w czwartym kwartale 2021 roku, stanowi kolejną edycję tego bardzo ważnego projektu. Badanie miało na celu poznanie opinii osób starszych odnośnie ich samopoczucia, stopnia realizacji różnych potrzeb życiowych, w tym zwłaszcza związanych z ochroną zdrowia i dostępem do opieki medycznej. Wyniki badania wskazują, że pandemia ma zdecydowanie negatywny wpływ na kondycję psychiczną i fizyczną seniorów (zdecydowanie tak i raczej tak odpowiada odpowiednio 68,6 i 60,9% ankietowanych). Aż 2/3 sygnalizuje pogłębiające się problemy z dostępem do lekarzy, zwłaszcza specjalistów, 1/3 deklaruje przerwanie dotychczasowego leczenia z powodu utrudnień wynikających z pandemii. Powoduje to pogorszenie ogólnego stanu zdrowia i samopoczucia osób starszych. Podobne wyniki przyniosły poprzednie badania, co wskazuje na trwały charakter sygnalizowanych problemów związanych z opieką zdrowotną.

Jednocześnie ponad 40% ankietowanych deklaruje, że mimo sytuacji pandemicznej nie zrezygnowało w minionym roku z bezpośrednich relacji i spotkań ze znajomymi, a niemal tyle samo komunikowało się za pomocą komunikatorów elektronicznych. Wskazuje to, jak ważne dla dobrostanu seniorów jest utrzymywanie relacji społecznych.”

Ważnym wnioskiem płynącym z badania jest zauważalna zmiana w podejściu osób starszych do korzystania z komputera – można sądzić, że następuje, niejako wymuszony sytuacją pandemiczną, wzrost kompetencji cyfrowych seniorów. Wyniki badania mają dużą wartość poznawczą. Dostarczają cenne informacje o kondycji osób starszych w czasie pandemii, ich potrzebach i możliwościach/ograniczeniach ich realizacji. Wskazują obszary szczególnej deprywacji potrzeb związanych z ochroną zdrowia, dostępnością opieki medycznej, profilaktyką.

Wyniki te powinny stanowić ważną wskazówkę dla wszystkich podmiotów realizujących politykę senioralną oraz dla organizacji senioralnych i wyznaczać niezbędne kierunki działań na rzecz poprawy sytuacji osób starszych w czasie pandemii.”

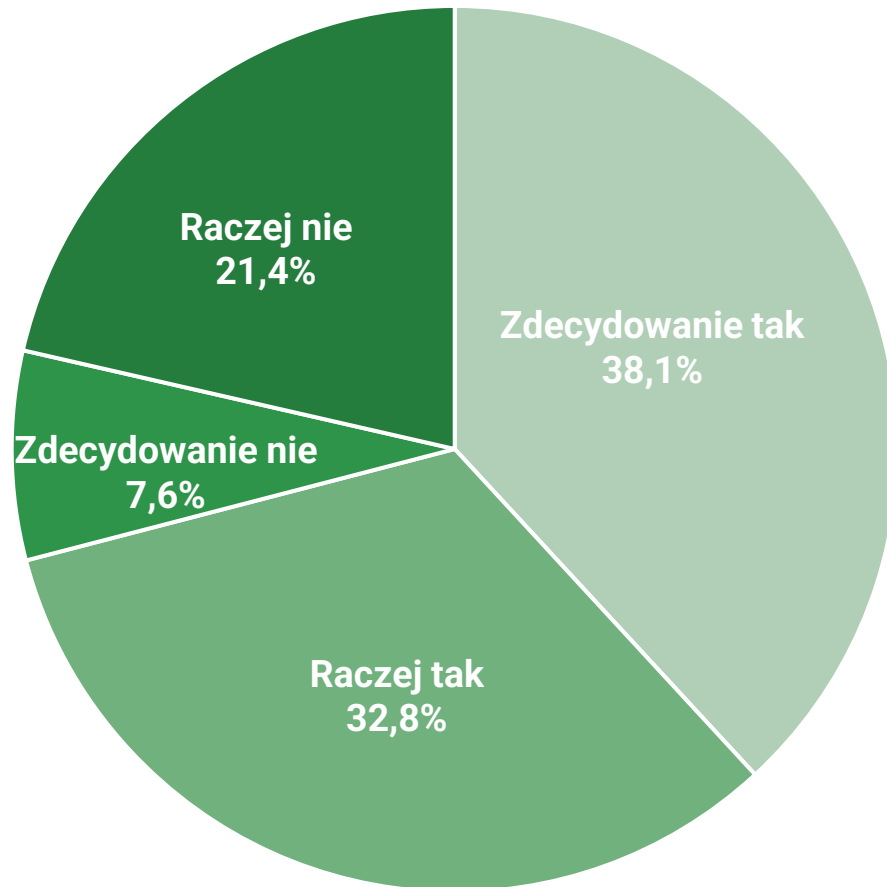
Elżbieta Ostrowska
Przewodnicząca ZG
PZERI

SZCZEGÓŁOWE WYNIKI BADANIA



Czy pandemia wpłynęła na Pana/Pani samopoczucie fizyczne?

Ponad 70% Seniorów odczuwa skutki pandemii pod względem kondycji fizycznej



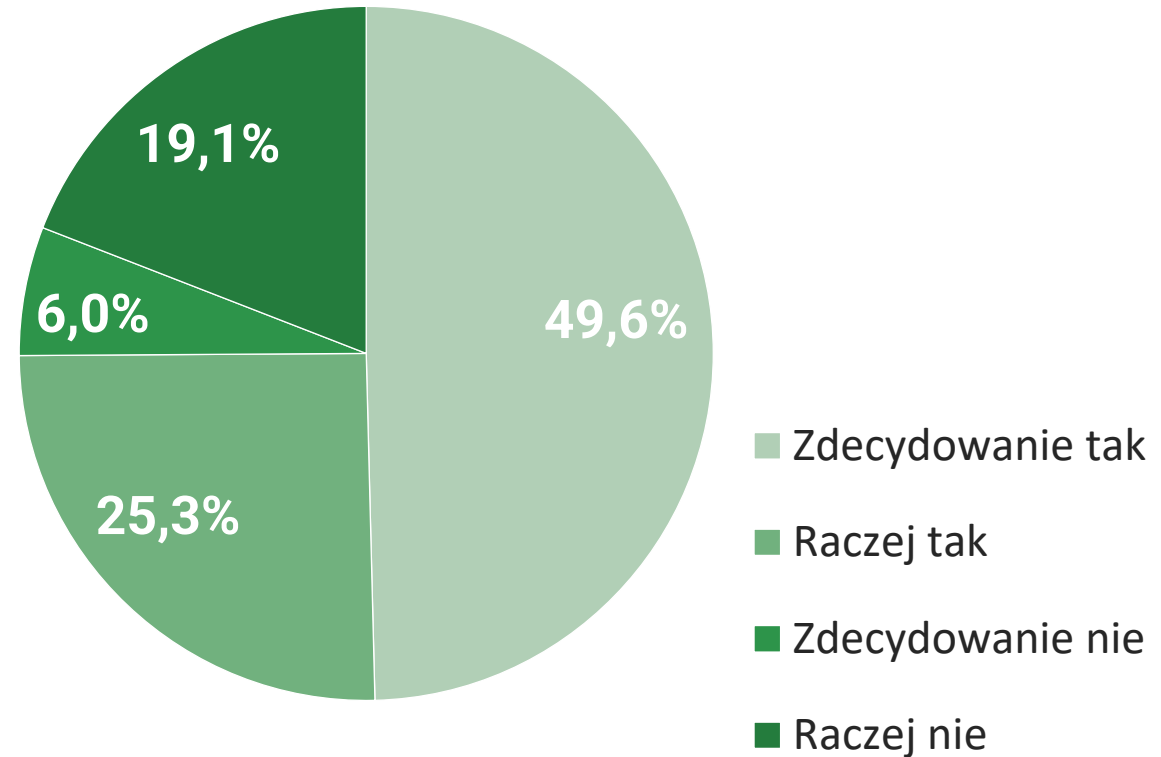
70,9 % Seniorów deklaruje, że pandemia wpłynęła na ich kondycję fizyczną.

Zdecydowanie nie wpłynęła u tylko 7,6 % osób starszych.

■ Zdecydowanie tak ■ Raczej tak ■ Zdecydowanie nie ■ Raczej nie

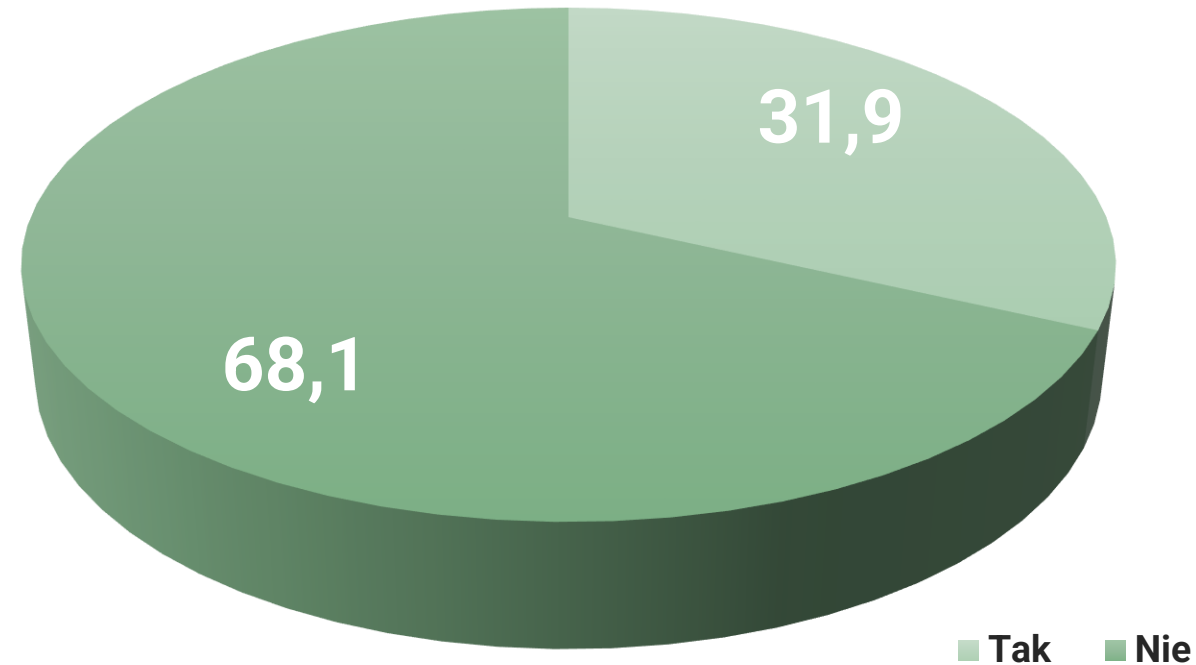
Czy podczas pandemii koronawirusa odczuł/a Pan/Pani problemy z dostępem do opieki medycznej?

*2/3 Seniorów ma problem
z dostępem do opieki medycznej*



Czy z uwagi na pandemię COVID-19 przerwał/a Pan/Pani dotychczasową terapię lub leczenie lekarskie?

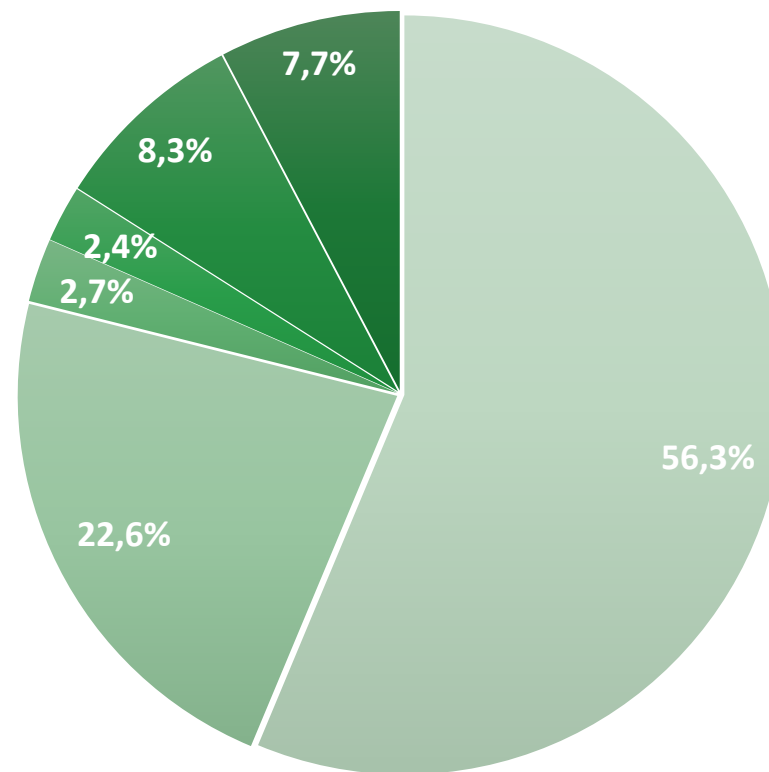
Prawie 1/3 Seniorów przerwała dotychczasowe leczenie



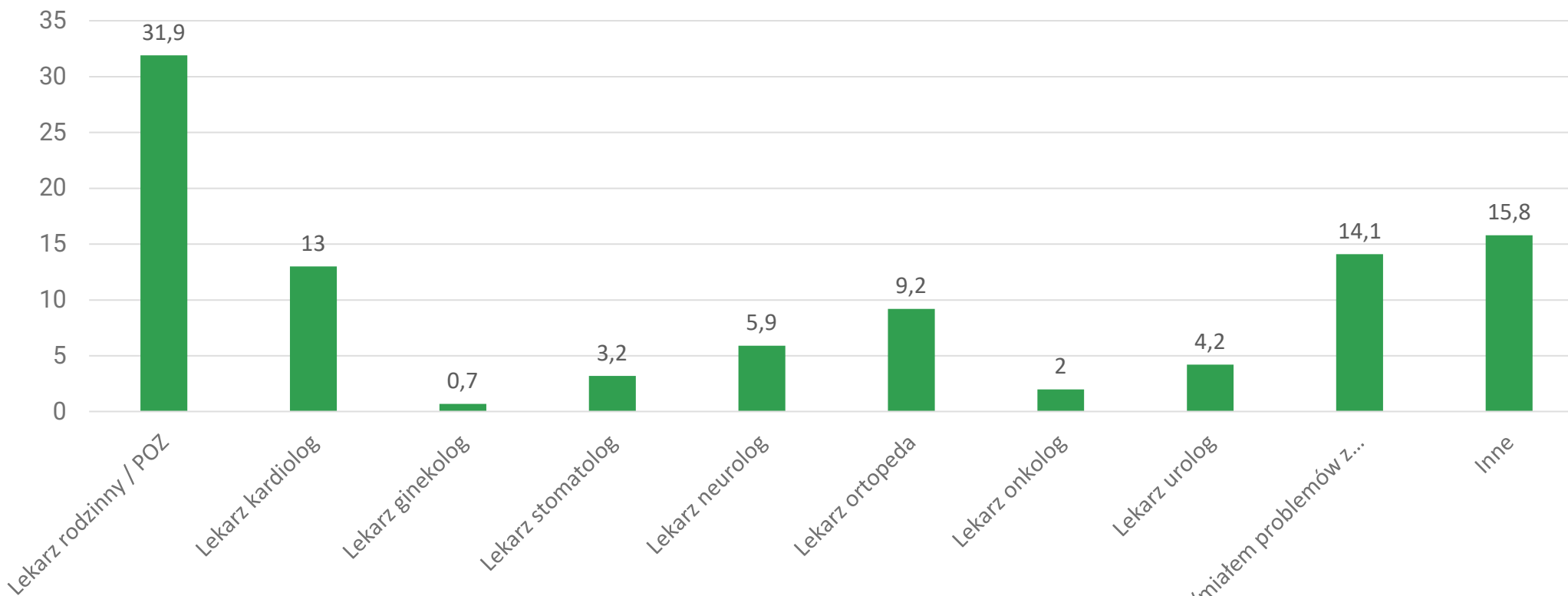
Jakie są aktualnie Pana/Pani największe potrzeby medyczne?

Prawie 60% badanych najbardziej potrzebuje lekarza specjalisty

- Dostęp do lekarza specjalisty
- Konsultacja z lekarzem pierwszego kontaktu
- Świadczenia pielęgnacyjne, szczepienia i badania
- Dostęp do leków
- Możliwość przeprowadzenia planowanej operacji/zabiegu
- Inne



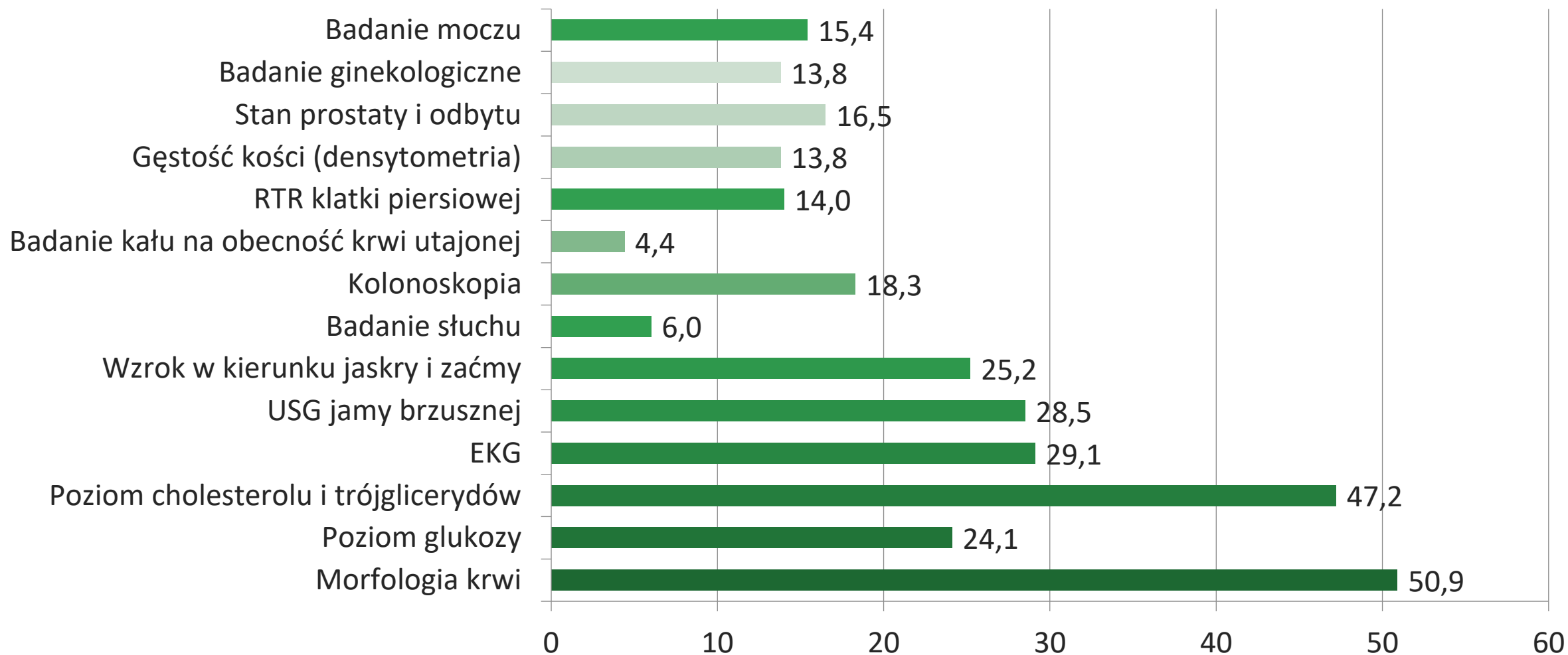
Do których z wymienionych lekarzy najtrudniej było umówić się na tradycyjną wizytę w gabinecie (nie na teleporadę) w 2021 roku?



Najtrudniej umówić się na stacjonarną wizytę do lekarza rodzinnego

Które z następujących badań uważa Pani/Pan dla siebie za najważniejsze?

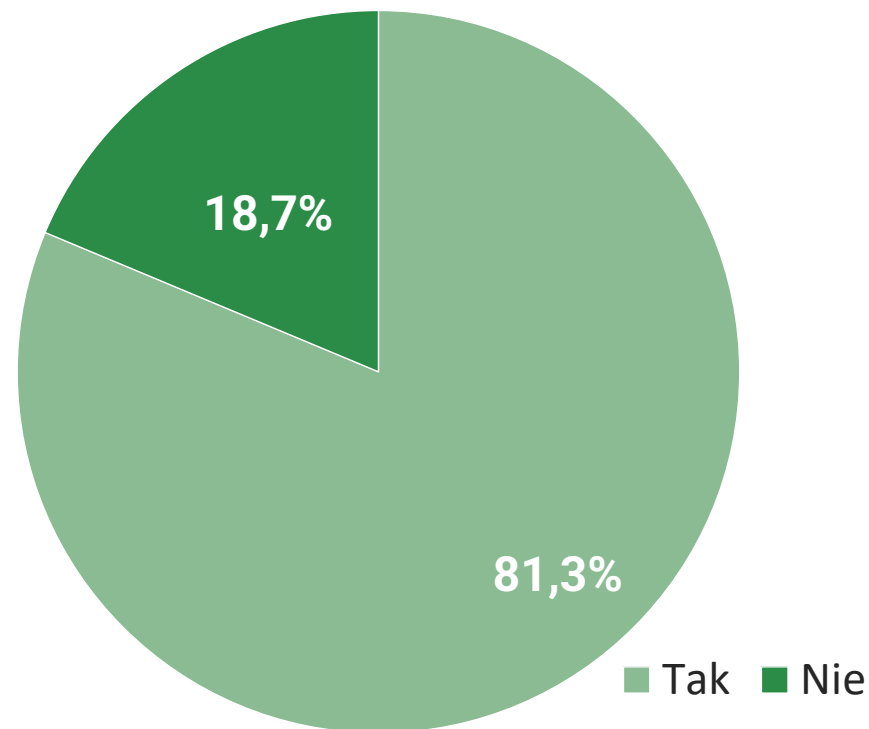
Morfologia jest najważniejszym badaniem



Czy wie Pan/Pani, że przysługują Panu/Pani bezpłatne leki w ramach projektu Ministerstwa Zdrowia - Leki 75+ (Lista S)?

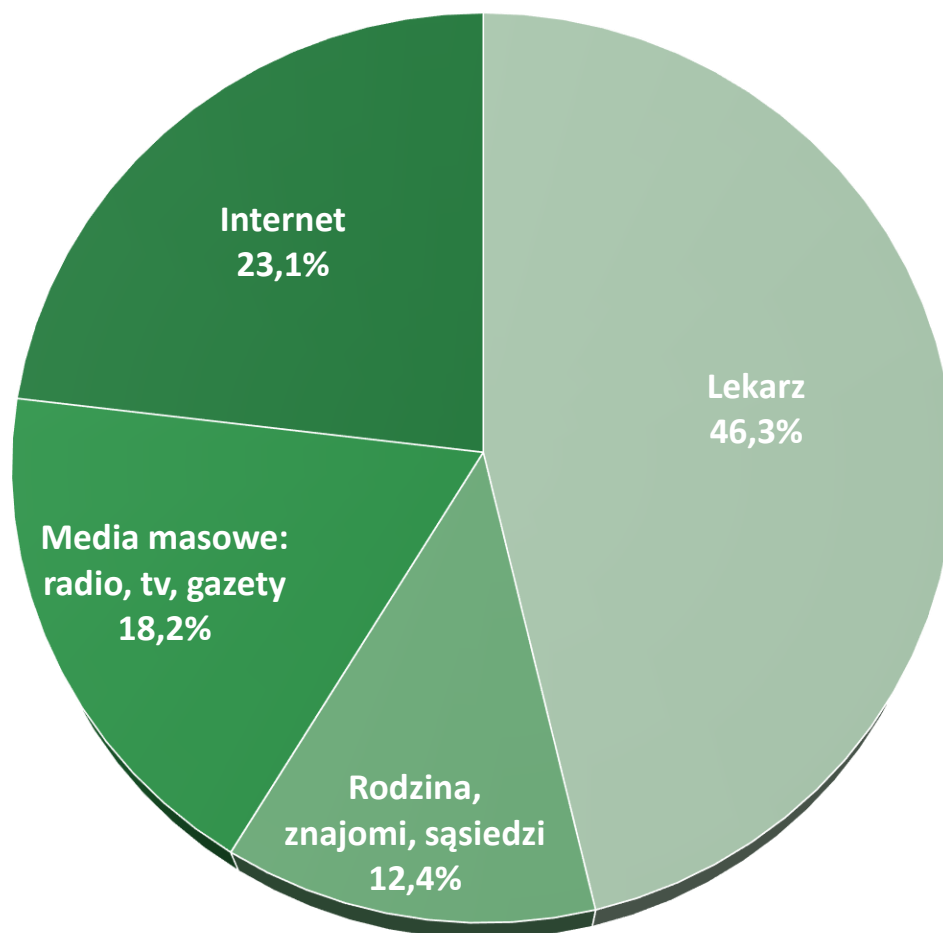
***Seniorzy mają wysoką świadomość
prawa do darmowych leków***

Zdecydowana większość
ankietowanych powyżej 75 r.ż.
zdaje sobie sprawę z tego, że w
ramach projektu Leki 75+
przysługują im darmowe leki.



Komu Pan/Pani ufa jeśli chodzi o źródło danych o pandemii?

Seniorzy najbardziej ufają lekarzowi



Dla blisko połowy ankietowanych najbardziej zaufanym źródłem danych na temat pandemii koronawirusa jest lekarz.

Zaskakujące jest to, że dla ponad 23% ankietowanych Internet jest drugim zaufanym źródłem wiedzy, co oznacza, że ankietowani bardziej ufają informacjom z internetu niż z telewizji i radia a najmniej tzw. otoczeniu, czyli rodzinie, znajomym i sąsiadom.

Czy w wyniku pandemii odczuwa Pan/Pani poczucie osamotnienia?

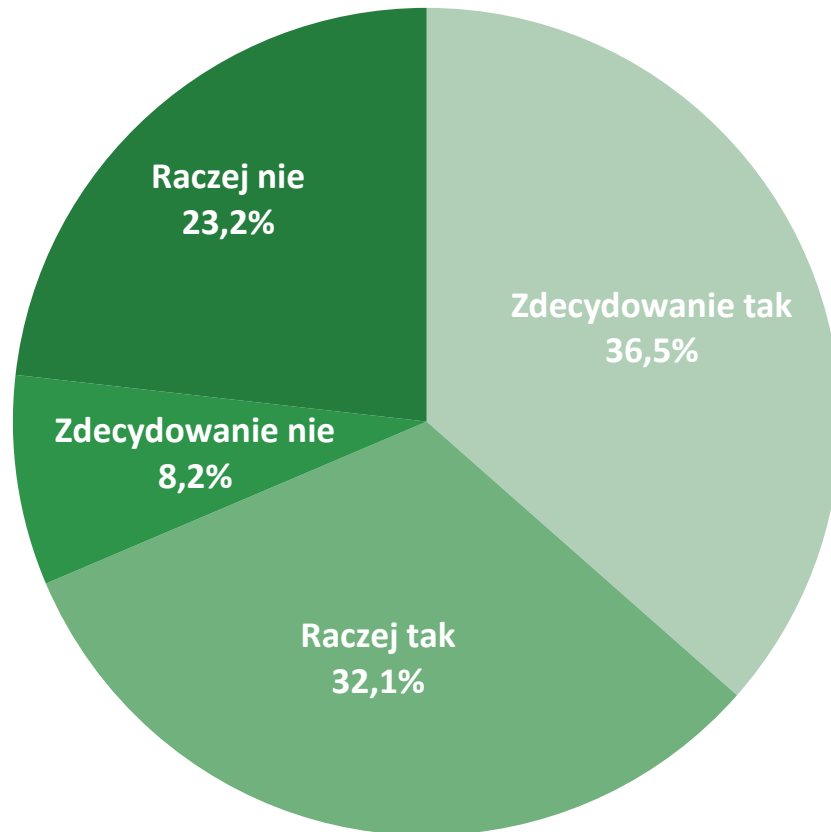


45,2 % Seniorów czuje się samotna

Mimo silnych więzów rodzinnych, pandemia osłabiła relacje zarówno z bliskimi jak i ze znajomymi. W dalszej części raportu przedstawiamy wypowiedzi osób starszych związane z utratą więzi i zmianą rytmu dnia oraz poziomu aktywności społecznej.

Czy pandemia wpłynęła na Pana/Pani samopoczucie psychiczne?

Pandemia ma silny wpływ na zdrowie psychiczne osób starszych



Prawie 70% ankietowanych uważa, że pandemia wpływa na ich kondycję psychiczną. Jedynie 8,2% uważa, że ostatnie półtora roku nie miało wpływu na ich zdrowie psychiczne.

Czy potrzebuje Pan/Pani wsparcia psychologicznego?

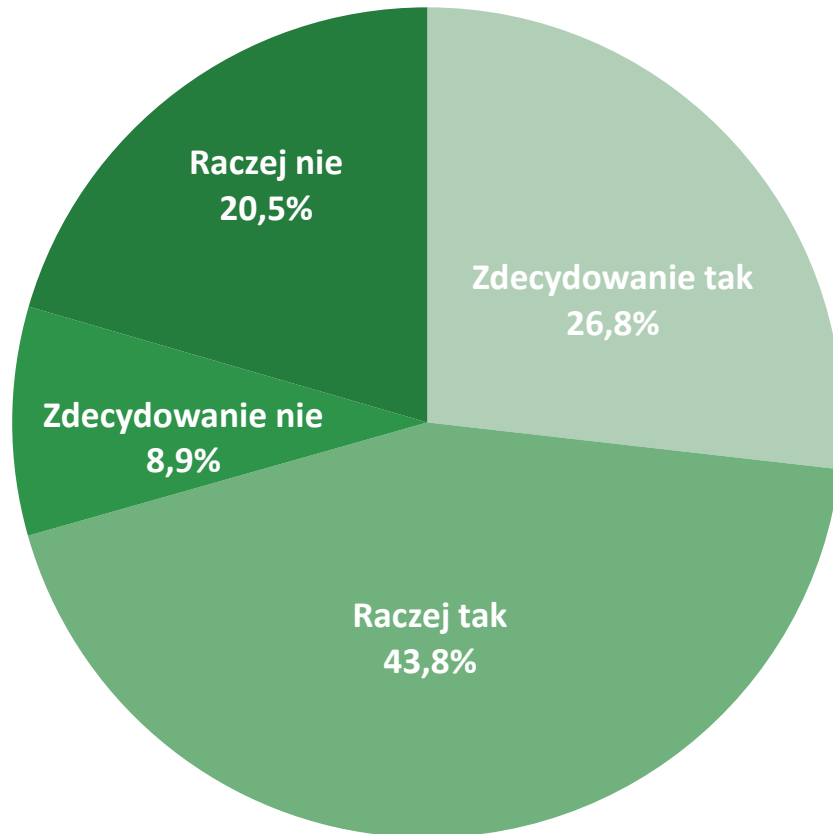


Prawie co czwarty Senior potrzebuje pomocy psychologa

Mimo odpowiedzi wskazujących negatywny wpływ pandemii na kondycję psychiczną, ponad ¼ respondentów zdecydowanie nie widzi potrzeby wsparcia psychologicznego a ponad 50% wskazuje, że „raczej nie” potrzebuje. Jednakże odsetek 23,8% ankietowanych wskazujących, że ma potrzebę pomocy specjalisty, jest alarmujący w zestawieniu z dostępem do tychże.

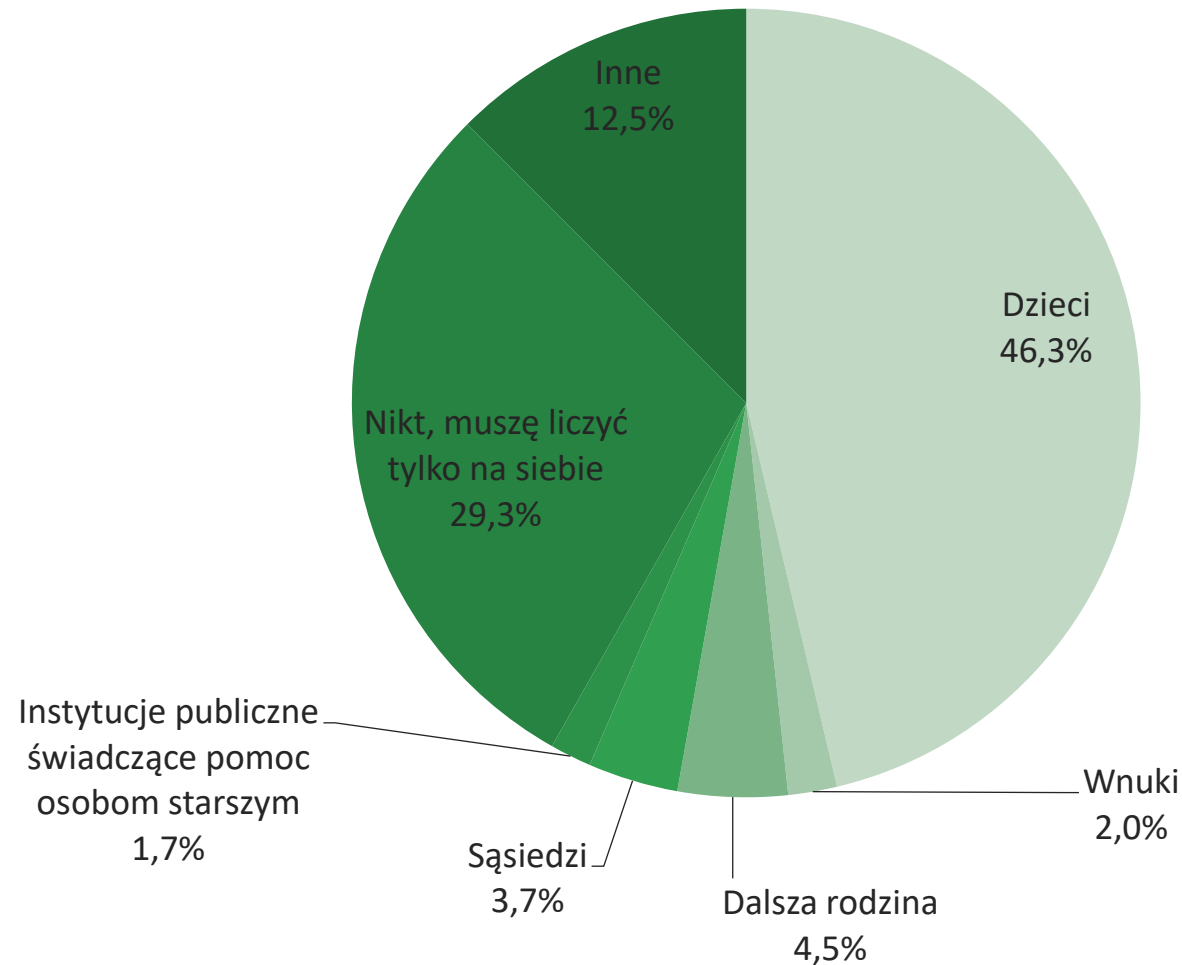
Czy ma Pan/Pani z kim porozmawiać o swoich sprawach i problemach?

Co trzeci Senior nie ma z kim porozmawiać



Zdecydowana większość ankietowanych Seniorów deklaruje, że nie pozostają sami ze swoimi problemami, jednakże aż prawie trzydzieści procent z nich nie ma z kim porozmawiać o swoich problemach.

Kto pomaga Panu/Pani podczas pandemii?



Dzieci są największym wsparciem

Blisko połowa ankietowanych seniorów podczas pandemii ma wsparcie w dzieciach.

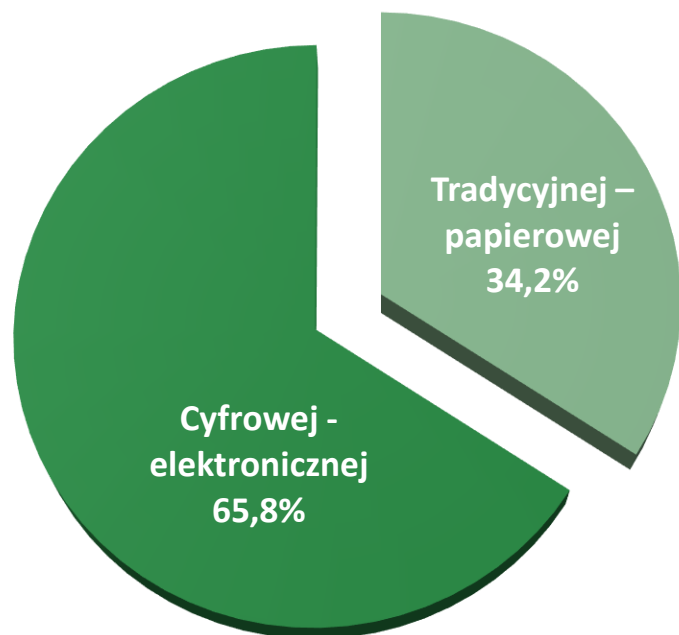
Jednocześnie **blisko 1/3 respondentów nie ma nikogo, na kogo mogłaby liczyć.**

Z jakiej formy kontaktu z otoczeniem korzystał/a Pan/Pani w czasie ostatniego roku najczęściej?



- ✓ **Inne 5,2%**
- ✓ **Nie miałam/ miałem okazji do spotkań 11,9%**
Blisko 12% ankietowanych seniorów zrezygnowało z kontaktów w ostatnim roku.
- ✓ **Spotkania przez komputer przy użyciu komunikatorów 41,2%**
Równie liczna grupa korzystała z kontaktu za pośrednictwem komunikatorów internetowych.
- ✓ **Spotkania bezpośrednie 41,7%**
Mimo trudnej sytuacji pandemicznej wielu ankietowanych nie zrezygnowało z bezpośredniego kontaktu z drugim człowiekiem.

W dzisiejszych czasach chętniej korzystałaby Pani/korzystałby Pan z materiałów edukacyjnych w formie:



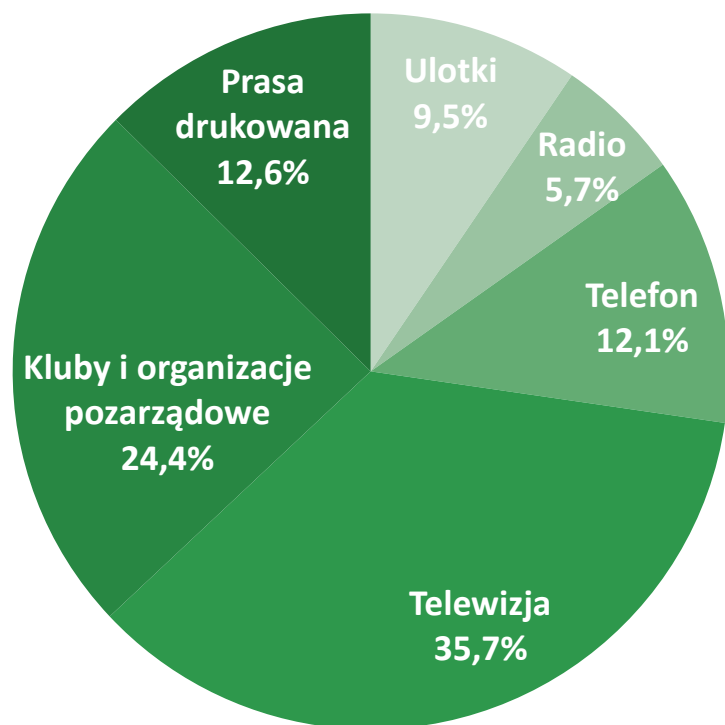
W ciągu ostatniego roku zauważalnie zmieniło się podejście osób starszych do cyfryzacji. Pandemia niejako wymusiła przeniesienie życia codziennego do Internetu.

2/3 ankietowanych Seniorów deklaruje, że obecnie bliższa jest im elektroniczna forma dystrybucji materiałów edukacyjnych lub informacyjnych. *

* Należy uwzględnić fakt, że niniejsze badanie było przeprowadzone metodą ankiet internetowych a jedynie wspomagane pogłębionymi wywiadami telefonicznymi.

W jaki sposób najlepiej docierać z informacjami do Seniorów, którzy nie korzystają z komputera?

Do Seniorów wykluczonych cyfrowo należy docierać przez telewizję i ich miejsca spotkań



Dotarcie do osób wykluczonych cyfrowo najskuteczniej realizować przez telewizję , ale równie **ważną rolę odgrywają miejsca spotkań Seniorów** takie jak kluby i organizacje Senioralne.

Kontakt przez telefon wskazało zaledwie 12,1 % Ankietowanych, co może wynikać z braku zaufania do obcych ludzi dzwoniących na telefon Seniora.

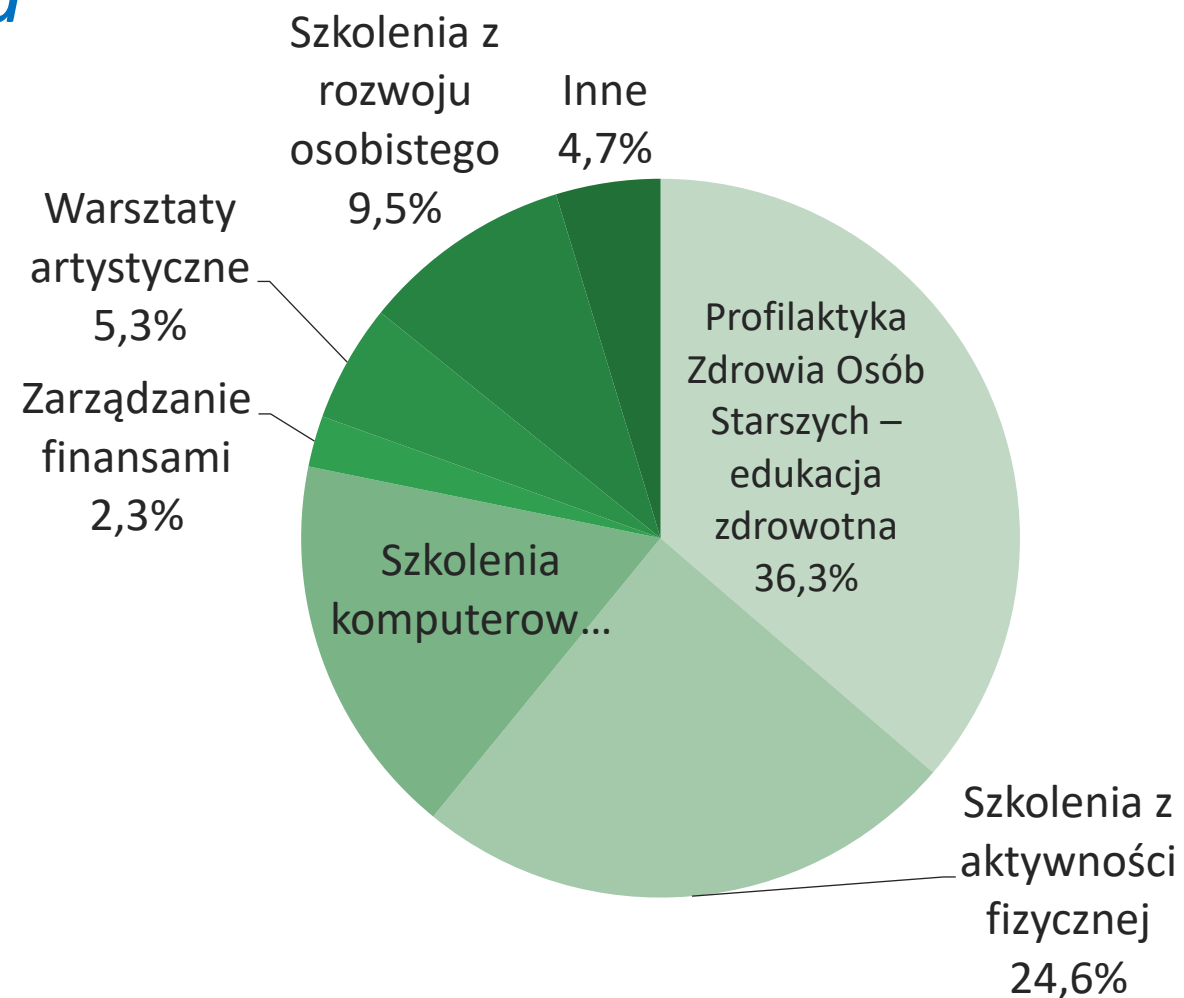
Jakich szkoleń/wykładów potrzebują Seniorzy?

Seniorzy najchętniej chcą się uczyć o zdrowiu

Samodzielna troska o własne zdrowie i utrzymywanie dobrej kondycji fizycznej są obecnie wyjątkowo ważne.

Na trzecim miejsc u wskazano szkolenia komputerowe.

Pojawiały się także potrzeby edukacji finansowej, rozwoju osobistego oraz chęć uczestnictwa w zajęciach artystycznych.



Jak pandemia zmieniła moje życie? – wywiady pogłębione



Jak pandemia wpłynęła na jakość Pani/Pana życia?

„Wywróciła wszystko o 180 stopni.”

„Zamknęłam się w sobie, „zdziczałam”.

„Bez kontaktów międzyludzkich życie ucieka „między palcami”.”

„Mam głębszą depresję.”

„Ograniczyła dostęp do lekarzy w stopniu przekraczającym wszelkie wyobrażenie.”

„Raczej negatywnie. Sprzeczne informacje sprawiły duży mętlik.”

„Nie wpłynęła, a wręcz sytuacja zmusiła mnie do poznania nowych technologii w komunikowaniu się czy pracy zdalnej.”

„Zmieniła pogląd na starość, spowodowała przygnębienie i pesymizm.”

„Ciągła walka z ogólnie panującym strachem.”

Jak pandemia wpłynęła na jakość Pani/Pana życia?

„Pandemia wprowadziła ograniczenia i strach przed spotkaniami przed pobytem w sklepach, a największe obawy to przebywanie w różnych przychodniach specjalistycznych, gdzie wszędzie ciasno o pacjent stoi obok pacjenta w kolejce do rejestracji, a jeszcze bez przerwy obok kolejki przychodzą i wychodzą.”

„Źle, choć staram się nie ulegać lękom. Ogólnie panujący chaos polityczny, sprzeczne informacje, zanik świadczeń medycznych, lęki związane ze wzrostem opłat i cen.”

„Bardzo źle. Człowiek boi się człowieka, czy go nie zarazi. Nerwowe otoczenie w sklepach, a z twarzy wielu osób zniknął uśmiech.”

„Obudziła zainteresowania zdrowym i aktywnym stylem życia, które zapewnia odporność i daje szansę na realizację pasji.”

„Spowodowała dużą izolację zarówno od znajomych jak i rodziny. W znaczny sposób pogorszenie się stanu zdrowia fizycznego i psychicznego. Brak motywacji do życia, działania, podejmowania nowych wyzwań. Obojętność na wiele spraw, które do tej pory budziły zainteresowanie.”

„Przez ograniczenie dostępu do lekarzy i instytucji sportowych i rehabilitacji, instytucji kulturalnych znacznie obniżyła sprawność fizyczną i ogólną jakość życia.”

Jak pandemia wpłynęła na jakość Pani/Pana życia?

„Czuję się jak zwierzę uwięzione w klatce.”

„Lęk przed zachorowaniem, lekarz nie chce wydawać skierowań na badania analityczne.”

„Poradnia i oddział zakaźny ,a także oddział wewnętrzny są „ Twierdzami " nie do zdobycia . Mimo skierowań nigdzie nie udało mi się dostać . A jeżeli już to tylko PRYWATNIE : kardiolog , neurolog , fizjoterapeuta.”

„Jestem załamany sprzecznymi informacjami lekarzy, polityków, naukowców, ekspertów w sprawach związanych z pandemią szczepieniami i w ogóle mówieniem prawdy. Martwię się o przyszłość moich dzieci i wnuków.”

„Poradnia przy szpitalu - czas oczekiwania na wizytę 2 lata, a ja już nie mogę czekać, stan zapalny.”

„Bardzo negatywnie. Kontakty towarzyskie, odwiedziny zamarły ponad rok temu. Czuję się bardzo osamotniona, tym bardziej, że od roku jestem wdową. Nikt do mnie nie przyjeżdża, nikt nie odwiedza. Nawet z sąsiadami spotkania są tylko na zewnątrz, na krótko. Sama też staram się nie przebywać długo w obiektach handlowych. Bardzo brakuje mi bezpośrednich kontaktów, wypicia wspólnie kawy i rozmów bezpośrednich. Bardzo rozluźniły się znajomości, co potęguje poczucie samotności i lęk o przyszłość, o stan zdrowia, o ewentualną opiekę i pomoc przy pogorszeniu się zdrowia. Przez to, stan psychiczny mocno podupadł. Wieczny lęk i obawa o każdy następny dzień.”

Jak skomentuje Pani/Pan informację, że 2/3 osób starszych ma problem z dostępem do opieki medycznej?

„Panująca pandemia uniemożliwia seniorom łatwy dostęp do lekarza. Wielu specjalistów nie przyjmuje tej samej ilości pacjentów co przed pandemią, kolejki się wydłużyły, system organizacyjny jest niewydolny, brakuje lekarzy. Każda wizyta w poradni wiąże się z długim wywiadem covidowym, ankietą i stresem związanym z wymaganiami covidowymi.”

Ireneusz, lat 62

„Ta sytuacja, to absolutna tragedia dla pacjentów zakwalifikowanych na długie i systematyczne fazy leczenia. Faktem jest, że na wizytę do lekarzy specjalistów jak m.in. lekarz kardiolog, dermatolog, gastrolog, urolog czy reumatolog itp. pacjent musi oczekiwać min. 3 miesiące. Pacjenci w lepszej kondycji finansowej mają szansę ratować się wizytami w klinikach typu Luxmed, Medicenter itp. Z problemami niecierpiącymi zwłoki mieszkańcy dużych miast mogą ratować się wizytą na SOR, jednak to wymaga uzbrojenia się w cierpliwość, gdyż czas oczekiwania na przyjęcie pacjenta sięga często 7 – 10 godzin.”

Wojciech, lat 75

„Z powodu wieloletniego leczenia po transplantacji mam pewne "przywileje" to znaczy mogę prosić o szczególne traktowanie i to na ogół wychodzi”.

Elżbieta, lat 75

Jak skomentuje Pani/Pan informację, że 2/3 osób starszych ma problem z dostępem do opieki medycznej?

„Przerwanie dotychczasowego leczenia może wynikać z różnych przyczyn: obawy o kontakty w środowisku najbardziej narażonym na zarażenia wirusem, ograniczenie dostępu do specjalistów, przejście na teleporady, przyzwyczajenie do aktywności społecznej w ramach wizyt u lekarzy i zabiegów, co już w dużo mniejszym stopniu jest możliwe.”

Bolesław, lat 70

„Zdecydowanie gorszy dostęp do lekarzy. Uległa pogorszeniu organizacja pracy przychodni zdrowia. Telewizyty niewiele dały w przypadku konieczności osoby chorej potrzebującej "osłuchania" lub skorzystania z usług medycznych typu. RTG, EKG.”

Barbara, lat 74

„Ze służbą zdrowia nie jest dobrze . Dostęp do specjalistów to jedno, ale jeszcze gorzej jest z badaniami . Rezonans magnetyczny, tomografia, USG to dla osób , które nie korzystają z Internetu to najczęściej czekają ok. 6 miesięcy. Ostatnio walczę z bolącym kolanem , USG zrobiłam prywatnie , następnie dostałam się do ortopedy w przychodni przy szpitalu. Otrzymałam skierowanie na rezonans magnetyczny i otrzymałam termin na 17 maja 2022 roku. Zaczęłam szukać innego terminu w Internecie i okazało się ,że w województwie mazowieckim jest 66 rezonansów , a terminy od 4 dni do 200 dni. Myślę, że podobnie jest z pozostałymi badaniami . Mam taką sugestię , żeby była centralna możliwość zapisania się na badania bez długiego czekania. Tak jak zapisywaliśmy się na szczepienia. Tylko kto ma się tym zająć”

Maria, lat 72

Wybrane komentarze do raportu przedstawicieli środowiska Seniorów (pogłębione wywiady):

70% ankietowanych osób twierdzi, że pandemia ma coraz gorszy wpływ na ich kondycję psychiczną i fizyczną. Z czego to wynika?

„Przejście osoby starszej przez „piekło covidowe” powoduje w przeważającej większości zmiany w psychice i fizyczności pacjenta. W mniejszym lub większym stopniu każdy „covidowiec” przede wszystkim obawia się najgorszego. W gruncie rzeczy ten stan psychiczny wywołany jest wszechobecnymi komunikatami o ilości zgonów, co powoduje u każdego chorego stan lęku i bojaźni przed sytuacją, jaka może się wydarzyć w najbliższym czasie. W szczególności, gdy chory jest osobą samotną i może korzystać tylko ze sporadycznej pomocy.”

Wojciech, lat 75 (przeszedł zakażenie covid-19)

Wybrane komentarze do raportu przedstawicieli środowiska Seniorów (pogłębione wywiady):

Blisko połowa ankietowanych Seniorów odczuwa osamotnienie podczas pandemii. To bardzo duży odsetek. Jakie Pani/Pana zdaniem są przyczyny tego zjawiska?

„Dla własnego bezpieczeństwa zdrowotnego w celu uniknięcia zakażenia większość osób starszych unika sąsiada, przestaje wychodzić na spotkania w klubach a nawet ogranicza wizyty w kościele. Taka postawa jest absolutnie zrozumiała, o ile Senior wczuwa się w sytuacji epidemiologicznej.”

Wojciech, lat 75

„W większości przypadków osoby starsze są pozostawione samymi sobie. Jeżeli żyją samotnie, mogą liczyć na niewielką pomoc sąsiada, ale też nie zawsze. Niektóre gminy poprzez ośrodki pomocy społecznej lub kluby seniorów organizują pomoc osobom starszym a na wsiach pomocne bywają koła gospodyń wiejskich.

Osoby starsze o ile nie mają najbliższych, a nawet jeśli mają dorosłe dzieci prowadzące samodzielne domy, nie zawsze doznają tej przyjemności odwiedzin. Jeśli dorosłe dzieci czują potrzebę opieki nad rodzicami, to nawet jeśli same nie dają rady często odwiedzają rodziców, starają się w inny sposób zorganizować pomoc, aby ktoś zajrzał na dwie, trzy godziny. Ważne, aby to było systematyczne.

Wojciech, lat 75

Wybrane komentarze do raportu przedstawicieli środowiska Seniorów (pogłębione wywiady):

W ciągu ostatniego roku zauważalnie zmieniło się podejście osób starszych do cyfryzacji. Mówi się, że pandemia niejako wymusiła przeniesienie życia codziennego do Internetu.

„Tak, pandemia w bardzo znaczącym stopniu wymusiła cyfryzację naszego życia codziennego. Wymusiła szybkie szkolenia z posługiwania się aplikacjami i sprzętem. Nawet wobec tych, którzy dotychczas nie starali się, lub nie widzieli potrzeby zwiększania swoich kompetencji korzystania z urządzeń informatycznych. To także daje korzyść dla wszystkich, bo osoby starsze nie będą w takim stopniu wykluczone, bo wymusza to podtrzymanie sprawności intelektualnej, bo komunikacja z osobami starszymi staje się coraz bardziej dostępna, szczególnie w przypadku dużych odległości.”

Bolesław, lat 70

„Pandemia zmusiła seniorów do nauczenia się życia w systemie cyfrowym. Teleporady, wizyty przez Internet to wszystko sprawiło, że jeśli senior chce mieć dostęp do lekarza, choćby pierwszego kontaktu, musi sprawnie poruszać się w systemie cyfrowym,,

Ireneusz, lat 62

„Może to trochę wyjdzie na dobre, ale znów trzeba samemu sobie robić z wiadomościami, bo można sobie zaszkodzić. Bo albo się człowiek uzależni od nieustannego użytkowania albo da się "wkręcić" w jaki szalony układ.”

Elżbieta, lat 75

Wybrane komentarze do raportu przedstawicieli środowiska Seniorów (pogłębione wywiady):

W ciągu ostatniego roku zauważalnie zmieniło się podejście osób starszych do cyfryzacji. Mówi się, że pandemia niejako wymusiła przeniesienie życia codziennego do Internetu.

„Pandemia od początku „zagoszczenia” w społeczeństwach w wielu krajach zmieniła utarte już zwyczaje i przyzwyczajenia. Brak możliwości bezpośredniego kontaktu doprowadziło do konieczności korzystania z zastępczych form utrzymywania kontaktów. Osoby posiadające umiejętności posługiwania się komputerem, tabletem, smartfonem przeszły właśnie na formy komunikowania się za pomocą skypa, maila, smsa, rozmowy telefonicznej. Proces edukacji osób starszych w zakresie korzystania z tych dziedzin techniki wyprzedził czas nadejścia pandemii i to chyba jakaś opaczność Boża, że te dwa czy trzy lata starsze społeczeństwo mogło zapoznać się z nowymi formami komunikacji i niejako lepiej przygotowane weszło w czas pandemii”

Wojciech, lat 75

„Osoby starsze pozbawione bezpośredniego kontaktu ze społeczeństwem, starało się zastąpić każdą inną dostępną formą. Przeważnie rodziny (dorosłe dzieci a także wnuki ułatwiały naukę posługiwania się nową techniką). Wiele osób samoistnie starało się uzyskać informacje o kursach czy innych formach pomocy technicznej przy posługiwaniu się komórkami, laptopami czy innym sprzętem „

Barbara, lat 74

„Cyfryzacja bardzo pomaga również w leczeniu, ale dużo przychodni nie współpracuje z NFZ. Na portalu www.pacjent.gov.pl jest dużo danych. Mam profil zaufany, ale nie mogę zamówić leków ponieważ moja duża przychodnia w tym temacie nie współpracuje z NFZ”

Maria, lat 72

Potrzeby i zdrowie Seniorów podczas pandemii COVID-19

Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej (KIGS)

ul. Wilanowska 14 lok. 51
00 - 422 Warszawa
T: + 48 786 200 301
E-mail: biuro@kigs.org.pl

Adobe Stock | #334811047



IV edycja badania - Styczeń 2022

Badanie przeprowadzone przez
Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej
na zalecenie Adamed dla Seniora

